

INVENTARIS

van het archief van het

EWOUDS GASTHUIS TE IJSSELSTEIN
onder stedelijk bestuur,
1479 – 1817 (1829)

en

van archiefbescheiden, afkomstig van de

REGENTEN VAN HET HERVORMD EWOUDS
GASTHUIS TE IJSSELSTEIN,
1817 - 1939

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

GESCHIEDENIS	5
HET ARCHIEF EN DE INVENTARISATIE	6

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN EWOUDES GASTHUIS TE IJSSELSTEIN ONDER STEDELIJK BESTUUR, 1479-1817 (1829)

<u>Notulen</u>	9
<u>Organisatie, bestuur, personeel en huisvesting</u>	9
<u>Onroerend goed; verwerving, vervreemding en exploitatie</u>	
<i>Algemeen</i>	10
<i>Stad IJsselstein</i>	10
<i>Schoutambt IJsselstein</i>	11
<i>Benschop</i>	11
<i>Noord-Polsbroek</i>	12
<i>Hoenkoop</i>	12
<u>Verwerving van inkomsten</u>	
<i>Inkomsten uit het verstrekken of overnemen van geldleningen</i>	13
<i>Inkomsten uit het aangaan van geldleningen</i>	14
<i>Verwerving van inkomsten op andere wijze</i>	15
<u>Financieel beheer</u>	16

INVENTARIS VAN ARCHIEFBESCHIEDEN, AFKOMSTIG VAN DE REGENTEN VAN HET HERVORMD EWOUDES GASTHUIS TE IJSSELSTEIN, 1817-1939

<u>CONCORDANS</u>	19
--------------------------	-----------

BIJLAGE: OVERZICHT VAN AFSCHRIFTEN DOOR DRS M.H.M. DOESBURG	21
--	-----------

INLEIDING

Geschiedenis¹

Het Ewouds Gasthuis dankte zijn bestaan aan de verwoesting van het klooster Mariënberg van de Cisterciënzer monniken te Eiteren door bisschop Jan van Arkel in 1348. Bij het klooster behoorde een gasthuis, een huis waar ouderen en zieken verzorgd en verpleegd werden. Na de vernieling en wederopbouw van het klooster kreeg het gasthuis een eigen gebouw in de stad. Vanaf de vijftiende eeuw stond het op de hoek van de Benschopperstraat en de Kloosterstraat, nabij het “nieuwe” klooster Mariënberg. Het gasthuis was genoemd naar en gewijd aan twee broers Ewoud, martelaars uit de zevende eeuw die heilig werden verklaard. Het Ewouds Gasthuis werd losgeweekt van het klooster en werd vervolgens via omwegen een stedelijke instelling.

Na de Hervorming werd het gasthuis in 1577 ondergebracht in het voormalige kloostergebouw aan de Benschopperstraat en het huidige Kloosterhof. Het Ewouds Gasthuis werd sindsdien gezamenlijk bestierd door de stad en de Hervormde diaconie. Het beheer namens de stad was de verantwoordelijkheid van twee gasthuismeesters; de dagelijkse leiding in het Gasthuis was in handen van de binnenvader en binnenmoeder. Drost, schout en burgemeesters van IJsselstein hielden als superintendenten toezicht op de gehele gang van zaken.

Behalve zieken en ouderen werden er in het Ewouds Gasthuis ook armen en weeskinderen ondergebracht en verzorgd. De bewoners van het gasthuis waren onderworpen aan een streng reglement, dat door de binnenvader en –moeder streng werd nageleefd. Het geheel werd betaald uit inkomsten van onroerend goed in en om IJsselstein, uit geldleningen, legaten, collectes en bijdragen van de Hervormde diaconie en de stad.

Het Ewouds Gasthuis werd vanaf de zeventiende eeuw vrijwel uitsluitend door Hervormde armen en zieken bevolkt; de Rooms-Katholieken brachten hun behoeftigen in eigen huizen onder. Rond 1800 is er serieus geprobeerd ook Rooms-Katholieken de kans te geven om in het Ewouds Gasthuis te verblijven, maar dat werd door de Hervormde kerkenraad en het stadsbestuur tegen gehouden.

Na de Franse tijd trok het stadsbestuur zich terug uit het beheer van het Gasthuis; in februari 1817 werd het een zelfstandige instelling van weldadigheid, waarbij het gemeentebestuur nog wel toezicht hield via superintendenten of gasthuismeesters. In 1859 tenslotte werd het Ewouds Gasthuis een volledig kerkelijke, Nederlands Hervormde instelling en verdween ook de laatste stedelijke gasthuismeester. De bevolking van het gasthuis bestond vanaf de negentiende eeuw vooral uit ouderen; hun welzijn was nog altijd aan een binnenvader en –moeder toevertrouwd. Veel waren het er niet, het aantal inwoners van het Ewouds Gasthuis lag in de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw steeds rond de twintig.

Het Ewouds Gasthuis bleef gedurende de in deze inventaris beschreven periode gevestigd in het vroegere klooster, dat al sinds 1577 in gebruik was. In 1953 was het pand in zo'n vervallen staat, dat het niet meer te bewonen was. De laatste bewoners van het Ewouds Gasthuis verhuisden in dat jaar naar een ander gebouw aan de Kerkstraat. Die

¹ Dit deel van de inleiding is grotendeels gebaseerd op: “...in Goeds ere ende des goeden sinte Ewalds”: *geschiedenis van het Ewouds Gasthuis* door A.M. Fafianie (IJsselstein, 1998).

locatie werd op zijn beurt in 1972 verlaten, toen het nieuwe Ewoud complex aan de Jan van der Heydenweg te IJsselstein in gebruik werd genomen.

Organisatorisch veranderde er veel: er kwam een nieuwe “Stichting Hervormd Gasthuis voor wonen en verzorging Ewoud”, die later in een nog groter verband opging. De naam van het complex houdt de herinnering aan het verdwenen Ewouds Gasthuis in stand

Het archief en de inventarisatie

Het inventariseren van het archief of archieven van het Ewouds Gasthuis is door verschillende oorzaken een gecompliceerde zaak. Dat heeft voor een deel te maken met het feit dat een deel van de archiefbescheiden was ondergebracht in het complex van archieven van de Baronie en stad IJsselstein. Het resterende deel werd beheerd door de regenten van het sinds 1817 grotendeels en sinds 1859 volledig zelfstandige Ewouds Gasthuis.

In 1898-1899 maakte mr J. Acquoy, werkzaam bij het Rijksarchief in Utrecht, een inventaris van het archief van het Ewouds Gasthuis over de periode tot 1817, toen het nog een stedelijke instelling was. Zes jaar eerder, in 1893, had zijn superieur Rijksarchivaris dr R. Fruin de inventaris van het complex van bestuurlijke archieven van IJsselstein voltooid. Acquoy constateerde dat Fruin een vrij groot aantal stukken in zijn inventaris had opgenomen, die naar hun aard eigenlijk in het archief van het Ewouds Gasthuis behoorden. Om begrijpelijke redenen zal hij echter niet de consequentie van die constatering hebben durven nemen: hij verplaatste de stukken niet uit de door Fruin beschreven archieven naar dat van het Gasthuis.

Deze op zich discutabele beslissing heeft de in het stadsarchief geplaatste stukken behoed voor het lot dat het grootste deel van het archief van het Ewouds Gasthuis aan het eind van de jaren '50 van de vorige eeuw trof. Het toenmalig bestuur heeft toen namelijk een groot deel van het archief vernietigd. Het verhaal, dat het papier gebruikt is om een aantal sloten rondom IJsselstein te dempen berust vermoedelijk op fantasie, maar dat de vernietiging niet erg oordeelkundig heeft plaatsgehad is wel zeker. Gelukkig had de IJsselsteinse leraar en historicus drs M.H.H. Doesburg van veel stukken transcripties vervaardigd, waardoor de informatie daaruit bewaard is gebleven.

Het restant van het archief van het Ewouds Gasthuis werd in 1962 door het College van Regenten in bewaring gegeven aan de gemeente IJsselstein. Sedertdien bleken er op verschillende plaatsen echter nog stukken van het verloren gewaande archief op te duiken. In 2008 meldde zich een oud-huisarts, die rond 1960 in IJsselstein werkzaam was en die toevallig getuige was van het verbranden van een hoeveelheid archief. Omdat het materiaal hem wel interessant leek, vroeg en kreeg hij zonder moeite ongeveer dertig centimeter mee ter bestudering. Het aldus geredde materiaal bleek afkomstig uit het archief van het Ewouds Gasthuis zoals dat door Acquoy beschreven was. Van de betreffende stukken werden ten behoeve van de toen nog bestaande Samenwerking Archiefzorg Lopikerwaard (SAL) en van de Historische Kring IJsselstein goede fotokopieën gemaakt.

Het archief bleef na de totstandkoming van het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Rijnstreek en Lopikerwaard, waarin de SAL en het Streekarchief Rijnstreek te Woerden opgingen, in de archiefbewaarpplaats van IJsselstein berusten. In 2019 werd het archief naar de nieuwe archiefbewaarpplaats van het RHC in het gemeentehuis van Woerden overgebracht. Besloten werd om in het kielzog van de inventarisatie van de bestuursarchieven van IJsselstein uit de periode vóór 1811 ook het archief van het Ewoud Gasthuis opnieuw te ordenen en te beschrijven.

Bij de inventarisatie is ervoor gekozen om de bewaard gebleven originele stukken uit het archief van het Ewouds Gasthuis in een inventaris onder te brengen met de uit het stadsarchief afkomstige bescheiden én met de fotokopieën van de in 2008 boven water gekomen stukken. In navolging van Acquoy is er een cesuur in het archief aangebracht bij het jaar 1817. Voor 19 februari 1817 was het Ewouds Gasthuis nog een stedelijke instelling; daarna was het een zelfstandige instelling van weldadigheid met vier regenten (die zich nog een aantal jaren superintendents noemden), waarvan er twee door het gemeentebestuur van IJsselstein werden aangewezen. Waar Acquoy zich beperkte tot de inventarisatie van het materiaal van vóór 1817 (maar zonder de stukken, die zich in het complex bestuursarchieven van IJsselstein van vóór 1811 bevonden) is in deze inventarisatie ook het kleine restant van het archief uit de periode na 1817 opgenomen. Er is gekozen voor een eenvoudige functionele indeling in vijf hoofdrubrieken met enkele subrubrieken voor de periode tot 1817; het kleine aantal stukken van na 1817 is chronologisch ingedeeld. In de inventaris zijn de stukken, die niet in origineel aanwezig zijn *gecursiveerd* beschreven. Achter de inventaris volgt een concordans vanuit de huidige nummering naar de nummeringen van de inventarissen van Fruin uit 1893 en Acquoy uit 1899. Daarnaast is als bijlage een overzicht toegevoegd van de door drs M.H.M. Doesburg vervaardigde afschriften en samenvattingen van zowel teruggevonden als definitief verdwenen archiefstukken. Deze afschriften zijn in fotokopie bij het archief aanwezig.

Het archief verkeert in goede materiële staat en heeft een omvang van 1,25 m¹. Het staat bij het RHC geregistreerd onder beheersnummer Y034.

**INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET EWOUDES GASTHUIS TE
IJSSSELSTEIN ONDER STEDELIJK BESTUUR,
1479 – 1817 (1829)**

Notulen

- 1-3. *Notulen van de vergaderingen van de superintendentes, 1740-1756 en 1784-1795 en 1817-1829.* 3 omslagen
1. 1740-1749;
 2. 1749-1756;
 3. 1784-1795 en 1817-1829.

Organisatie, bestuur, personeel en huisvesting

4. *Akte van dupliek door de procureur van Jacob Andriesz en Gerrit Floren in een proces tegen de gasthuismeesteris, afschrift, [1561].* 1 stuk
5. *Besluit van Philips graaf van Hohenlohe, waarbij het Gasthuis het gebruik van een naastgelegen bleekveld wordt toegestaan, 1603.* 1 stuk
- 6.. *Akte van overeenkomst met de leidekker Abraham Isaacsz Mor betreffende de reparatie van het dak van het Gasthuis, 1663, met aantekening van ontvangst van de aanneemsom door Mor, 1664.* 1 stuk
7. *Akte van arbeidsovereenkomst met Jannichgen Adriaens, weduwe van Herman Ros, als dienstmeid in het Gasthuis, afschrift, 1665,* 1 stuk
8. *Akte van overeenkomst met Gerrit Jacobsz van der Weijde betreffende het recht van overpad over diens terrein vanuit het Gasthuis, 1706.* 1 stuk
9. *Proces-verbaal van de openbare aanbesteding en gunning van de reparatie van het dak van het Gasthuis aan Antonie de Ridder, 1736.* 1 stuk
10. *Stukken betreffende wijziging van een overeenkomst met de Hervormde diaconie inzake de gezamenlijke bedeling van armen, [circa 1795-1805].* 1 stuk
11. *Extract uit de notulen van het gemeentebestuur van IJsselstein, waarbij het onderhoud aan het Gasthuis wordt opgedragen aan Martinus Vleesch en de weduwe van Gerrit van Spanjen, 1804.* 1 stuk

Onroerend goed; verwerving, vervreemding en exploitatie**Algemeen**

12. Testament ten overstaan van schout en schepenen van IJsselstein waarbij Peternell Matthijs Gerijtsdr haar goederen vermaakt aan Lijssbeth Dircksdr van Dyemen onder voorwaarde, dat hetgeen na haar overlijden nog resteert ten goede zal komen aan het Gasthuis te IJsselstein, 1479. 1 charter
13. *Stukken betreffende een geschil met Arijen Eelgissen over de eigendom van een morgen land binnen diens landerijen, waarvan gepretendeerd wordt dat die aan het Gasthuis behoort, 1537-1538.* 1 omslag
14. Legger van de eigendommen van het Gasthuis, 1540-1619. 1 deel
15. *Besluit van het stadsbestuur van IJsselstein, waarbij toestemming verleend wordt voor de verkoop van een huisje, afkomstig uit de nalatenschap van Aeltje Dirks van Kempen, weduwe van Egbert Philipsz Spijk, 1733.* 1 stuk
16. *Extract uit de resoluties van Gedeputeerde Staten van Utrecht, waarbij toestemming wordt verleend voor de verkoop van elf morgen land om uit de opbrengst ervan enkele geldleningen te kunnen aflossen, 1815.* 1 stuk

Stad IJsselstein

17. *Proces-verbaal van de openbare verkoop van een huis en erf aan de Voorstraat te IJsselstein aan Neel Batenburg, 1735.* 1 stuk
18. *Besluit van Maria Louise, douariere van Oranje, barones van IJsselstein, waarbij toestemming wordt verleend voor de verkoop van een door Pieter Johan baron van Reede tot Nederhorst gelegateerd huis, opstallen en erf aan de Kerkstraat te IJsselstein, 1748.* 1 stuk
19. *Akte van transport door Arij Houwmes van een huis aan het Wed en een huis aan de Voorstraat, beide te IJsselstein, en al zijn overige roerende goederen, in ruil voor levenslange inwoning en verzorging in het Gasthuis, 1757.* 1 stuk
20. *Akte van transport door Ida Steenis, weduwe van Jacob van Otterspoor, gehuwd met Cornelis Evert van Driessel, te Utrecht, van een huis langs de stadswal van IJsselstein, met authentiek afschrift, 1757.* 2 stukken

Schoutambt IJsselstein

21. Akte van verpachting van een morgen land langs de IJsseldijk onder IJsselstein aan Huijgh Jansz, 1540. 1 charter
22. Akte van transport door Cornelis Petersz c.s. van vier morgen land, genaamd De Geer, op de Hoge Biezen onder IJsselstein, 1542. 1 charter
23. Akte van uitgifte in erfpacht van twee morgen land op de Hoge Biezen onder IJsselstein aan Claes Jansz, 1557. 1 charter
24. Akte van verpachting voor een periode van tien jaar van vier morgen land op de Hoge Biezen onder IJsselstein aan Ariaen Reijersz, 1557. 1 charter
25. Akte van verpachting van een morgen land op Eiteren onder IJsselstein aan Agnies, de weduwe van Herman Dircksz, 1557. 1 charter
26. Besluit van het gemeentebestuur, waarbij Vincent Joris toestemming krijgt om een deel van de door hem van het Gasthuis gehuurde vier morgen land [aan de Hoge Biezendijk] te beplanten met moes- en tuinvruchten, [circa 1805]. 1 stuk

Benschop

27. Akte van uitgifte in erfpacht van twee morgen land te Benschop aan de gebroeders Jacop en Zegerom Schrevel Andriesz, 1539. 1 charter
28. *Akte van uitgifte in erfpacht van twee morgen land aan de zuidzijde van het Boveneind te Benschop aan Jan Andriesz en Zwaentgen, weduwe van Screvel Andriesz, 1539. 1 stuk*
29. *Besluit van Willem van Oranje als baron van IJsselstein, waarbij op verzoek van Adriaen Fransz, pachter van zes morgen land van het Gasthuis, gelegen te Benschop, de pacht voor een periode van twee jaar wordt vastgelegd op acht gulden per morgen, 1565. 1 stuk*
30. Brief van de gasthuismeesters van Oudewater betreffende de eventuele verkoop van vier morgen land te Benschop, die zij gezamenlijk met het Gasthuis in bezit hebben, 1700. 1 stuk
31. *Akte van uitgifte in erfpacht van vierhonderd roe land aan de zuidzijde van het Boveneind te Benschop aan Petronella van Woerden, 1735. 1 stuk*
32. Besluit van Maria Louise, douariere van Oranje, barones van IJsselstein, waarbij toestemming wordt verleend voor verkoop van land te Benschop, 1759. 1 stuk

33. Akte van uitgifte in erfpacht van vier morgen land [te Benschop] aan Mijntje Benschop en Heijltje van der Werf, concept, [circa 1805]. 1 stuk

Noord-Polsbroek

34. Akte van transport door Aelbrecht van Egmonde van de helft van acht morgen, 46 schat en zeven voet land te Noord-Polsbroek, door zijn vader Aelbrecht van Egmonde sr vermaakt aan het gasthuis, 1507. 1 charter
35. Akte van scheiding ten overstaan van schepen van Noord-Polsbroek, waarbij Franciscus van Amsterdam, prior van het klooster te IJsselstein, Peter Adriaensz te Schoonhoven zestien morgen land en het Gasthuis vier morgen te Noord-Polsbroek wordt toegeëld, 1540. 1 charter
36. Akte van transport door de erfgenamen van Mees Petersz van twaalf morgen land te Noord-Polsbroek, 1558. 1 charter
37. Akten van verpachting van vier morgen land op Noord-Polsbroek aan Bastiaen Claesz, 1559, en Dirck Jansz alias Thonitgen, 1563. 2 charters
38. Akte van verpachting van vier morgen land te Noord-Polsbroek aan Dirck Jansz alias 't Hontgen, 1563, met aantekening van een latere verpachting van dat land aan Huijbert Jansz, 1569. 1 charter
39. *Akte van uitgifte in erfpacht van 2/3 deel van vijf morgen land te Noord-Polsbroek aan Lambert Willemsz Hofakker te Schoonhoven, 1731.* 1 stuk
40. *Akte van uitgifte in erfpacht van vijftig roe land te Noord-Polsbroek aan het echtpaar Arie Schoute en Jannegje Huisman aldaar, 1807, met akte van verkoop van het erop staande huisje door Cornelis van Vliet aan het echtpaar, 1806..* 2 stukken

Hoenkoop

41. Akte van verpachting van een boerderij met 28 morgen land te Hoenkoop aan Adriaen Heijndricx, door gasthuismeesters van IJsselstein en armmeesters van Benschop als gezamenlijke beheerders van het legaat van Heijndrick Cornelisz Hack, afschrift, 1653. 1 stuk

Verwerving van inkomsten**Inkomsten uit het verstrekken of overnemen van geldleningen**

42. Akte waarbij Jan Hugensz zestien gulden tegen 6,25% van het Gasthuis leent, 1538. 1 stuk
43. Akte waarbij Andryes Engbertsz honderd Philippusgulden van het Gasthuis leent onder hypotheekstelling van drie morgen land, 1560. 1 stuk
44. Akte waarbij Evert Gerritsz driehonderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis leent onder hypotheekstelling van zijn boerderij aan de Kerkstraat te IJsselstein, 1644. 1 stuk
45. Akte waarbij Gerrit Dircxsz te IJsselstein tweehonderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis leent onder hypotheekstelling van zijn huis aan het Wed, 1646. 1 stuk
46. Akte waarbij Arien Aerts Coorn op Achthoven onder borgstelling driehonderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis leent, 1647. 1 stuk
47. Akte waarbij Cors Bastiaensz van den Bergh te IJsselstein vijftig gulden tegen 5% van het Gasthuis leent onder hypotheekstelling van zijn huis aan de Voorstraat aldaar, 1661. 1 stuk
48. Akte waarbij de erfgenamen van Jan Hendricksz Bucque honderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis lenen onder hypotheekstelling van twee huizen aan de Havenstraat en de Voorstraat te IJsselstein, 1668, met retroacta, 1661 en 1666. 4 stukken
49. Akte waarbij de erfgenamen van Jan Fredericksz van Heemskercke vierhonderd gulden tegen 5% van het Gasthuis lenen onder hypotheekstelling van hun huis in de Benschopperstraat te IJsselstein, 1666, met retroakte, 1658. 2 stukken
50. Akte waarbij Lijsjen Jans, weduwe van Jan Jansz den Decker, c.s. vijftig gulden tegen 5% van het Gasthuis lenen onder hypotheekstelling van een boerderij met anderhalve morgen land aan de IJsseldijk onder IJsselstein, 1669. 1 stuk
51. Akte waarbij Jacob Broedersteijn te IJsselstein tweehonderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis keept onder hypotheekstelling van drie huizen aan de Voorstraat aldaar, 1671. 1 stuk
52. Akte waarbij mr Quirijn Cornelisz honderd gulden tegen 6,25% van het Gasthuis leent onder hypotheekstelling van zijn huis aan de Kloosterstraat te IJsselstein, 1641, met een afschrift van een transportakte van de hypotheek aan Lijsbeth Adriaens de Ridder, weduwe Jan Jansz de Lange, 1671. 1 stuk

53. Akte, waarbij Hendrick Dirksz Spijcker verklaart driehonderd gulden schuldig te zijn aan het Gasthuis, 1669, met aantekeningen betreffende de aflossing ervan, 1674. 1 stuk
54. *Akten van transport van twee met een jaarlijkse uitgang ten behoeve van het Gasthuis bezwaarde huizen aan de Voorstraat te IJsselstein aan Matthijs Barentsz Wings en Jan Verhoef, 1730, afschrift, 1742.* 1 stuk
55. *Akte van transport van een met een hypotheek van honderd gulden ten behoeve van het Gasthuis bezwaard huis en erf aan de Kerkstraat te IJsselstein door Dirk Jansz van den Toom aan Christiaan van den Broek, 1738, afschrift, 1742.* 1 stuk
56. *Akte waarbij Theunis Both, portier van de IJsselpoort te IJsselstein, honderd gulden tegen 3,5% leent van het Gasthuis en de Hervormde diaconie van IJsselstein onder hypotheekstelling van zijn huis en erf aan de Benschopperstraat, 1752, met aantekening van aflossing, 1755.* 1 stuk
57. *Akte waarbij Anna de Geest, weduwe van Roelof Sonnenberg, verklaart een door het Gasthuis verstrekte geldlening van honderd gulden onder hypotheekstelling van haar huis in de Kerkstraat te IJsselstein, in januari 1758 te zullen aflossen, 1756.* 1 stuk
58. *Akte van transport van een obligatie van zevenhonderd gulden ten laste van het gewest Utrecht door Willem van Vloten, notaris te Utrecht, 1757, met retroakten, 1755-1757.* 1 omslag
59. *Akte van transport van een obligatie van duizend gulden ten laste van het gewest Utrecht door Jacob Erbeveld te Rotterdam, 1758, met retroakten, 1757.* 1 omslag
60. *Akte van transport van een obligatie van driehonderd gulden ten laste van het gewest Utrecht door Herman Baak en Herman van Starkenburgh, 1759, met retroakte, 1722.* 2 stukken
61. *Akte van transport van een met een jaarlijkse uitgang ten behoeve van het Gasthuis bezwaard huis aan de Benschopperstraat te IJsselstein door de curator in het faillissement van Willem Seure aan Gerrit van Spanjen en Hendrik Hagemeijer 1773, met retroakten, 1667-1762, afschriften, [circa 1780].* 1 omslag

Inkomsten uit het aangaan van geldleningen

62. *Akte van geldlening van vijfhonderd gulden tegen 5% van Sara van der Linden, weduwe van ds Johannes van Beuscom, onder hypotheekstelling van alle landerijen van het Gasthuis, 1674, met aantekening van kwitantie, 1679, en bijlagen, 1677-1678.* 1 omslag

63. *Akte van geldlening van duizend gulden tegen 4% van de Hervormde diaconie van IJsselstein om oudere geldleningen te kunnen aflossen, 1688.* 1 stuk
64. *Verzoekschrift aan de Landdrost van het Departement Utrecht om drieduizend gulden te mogen lenen om daarmee weggevallen inkomsten uit de voormalige Baronie IJsselstein te kunnen dekken, concept, [circa 1805].* 1 stuk
- Verwerving van inkomsten op andere wijze**
65. *Besluit van Maria van Hohenlohe, prinses van Oranje, waarbij de inkomsten van het voormalig Onze Lieve Vrouwengilde worden toegedeeld aan het Gasthuis, afschrift, 1589.* 1 stuk
66. *Extracten uit de testamenten van Elijsabeth Schrevels, weduwe van Peter Claesz, en van Emmerentiana Deckers betreffende legaten aan het Gasthuis, 1599 en 1656.* 2 stukken
67. *Akte waarbij de superintendenten Willem van Campen volmacht verlenen tot het incasseren van een door Philips graaf van Hohenlohe gelegateerde som van duizend gulden, 1661.* 1 stuk
68. *Stukken betreffende de aankondiging en uitvoering van een openbare collecte ten behoeve van het Gasthuis, 1664.* 1 omslag
69. *Akte van volmacht voor de gasthuismeester Adriaen van de Langhstraet tot het incasseren van een door Marritjen Bacx gelegateerde som van honderdvijftig gulden, 1665.* 1 stuk
70. *Besluit van Maria Louise, douariere van Oranje, barones van IJsselstein, waarbij de helft van het salaris en toelagen van de nieuw benoemde schout van Benschop en Noord-Polsbroek Willem Graves aan het Gasthuis wordt toegekend, 1741.* 1 stuk
71. *Besluit van Maria Louise, douariere van Oranje en barones van IJsselstein, waarbij kwijtsstelling wordt verleend van een boete wegens te late aangifte van een ontvangen legaat van Jacobus van Otterspoor i.v.m. heffing van de 20^e penning, 1764.* 1 stuk
72. *Besluit van stadhouder Willem V, baron van IJsselstein, tot het opnieuw voor een periode van tien jaar uitkeren van dertig gulden per jaar voor medicijnen voor bewoners van het Gasthuis, 1774.* 1 stuk
73. *Akte waarbij het Departementaal Bestuur van Holland toestemming verleent tot het tijdelijk heffen van enkele belastingen in de stad en het schoutambt IJsselstein ten behoeve van het Gasthuis, 1803.* 1 stuk

Financieel beheer

74. Rekeningen van het Onze Lieve Vrouwengilde over de periode 1583/1588 en 1589/1591, opgemaakt door de rentmeester van de Baronie IJsselstein, 1592, afschriften, 1592. 2 katerns
- NB: De eigendommen en rechten van het Onze Lieve Vrouwengilde waren aan het Gasthuis overgedragen. De rekeningen (een zesjaarlijkse en een tweejaarlijkse) lopen van Maria Visitatie tot Maria Visitatie (31 mei).*
75. Besluiten tot aanzegging van enkele voormalige gasthuismeesters om hun batige saldi van eerdere rekeningen af te dragen, 1593 en 1596. 2 stukken
- 76-77. Rekeningen, 1771-1790, 1803, 1805 en 1807-1809. 2 pakken
76. 1771-1782;
77. 1783-1790, 1803, 1805 en 1807-1809.
78. Brief van de Inspecteur der belastingen te Woerden aan de gasthuismeester J. Hugenholtz betreffende achterstallige betaling van belastingen over 1806, 1811. 1 stuk
79. Begroting, in tweevoud, 1814. 2 stukken

**INVENTARIS VAN ARCHIEFBESCHEIDEN, AFKOMSTIG VAN DE REGENTEN
VAN HET HERVORMD EWOUDES GASTHUIS TE IJSSELSTEIN,
1817 – 1939**

--	<i>Notulen van de vergaderingen van de superintendents 1784-1795 en 1817-1829.</i>	<i>1 omslag</i>
	<i>NB: Zie invnr 3003.</i>	
80.	Notulen van de vergaderingen van de regenten, 1844-1861.	1 deel
81-82.	Kasboeken van ontvangsten en uitgaven, 1872-1906.	2 omslagen
	81. 1852-1872;	
	82. 1873-1906.	
83.	Jaarboek van inkomsten en uitgaven, 1916-1935.	1 omslag
84.	Register van uitgaven van de kosten van begravenissen met lijsten van overledenen, 1921-1939.	1 deel

CONCORDANSEN

In deze concordansen verwijzen de niet-vetgedrukte nummers in de eerste kolom naar de inventarisnummers, zoals die zijn opgenomen in de "*Inventaris van het archief van het Ewoudsgasthuis te IJsselstein van 1477-1817*" uit 1899 door mr J. Acquoy. Het betreft hier uitsluitend de stukken, waarvan in deze inventaris de fotokopieën zijn opgenomen.. De vetgedrukte nummers geven de huidige inventarisnummers aan.

Oud	Nieuw
001	01-03
031	56-57
032	55
033	61
034	29, 42-52
035	58-60
036	70
037	72
038	66
039	67
040	71
041	69
042-044	68
045	73
046	65
048	62

Oud	Nieuw
049	63
050	05
051	06
052	08
053	11
054	13
055	19
056	20
057	28, 31, 39, 40
060	15
061	17
062	18
063	16
064	07
065	04

In deze concordansen verwijzen de niet-vetgedrukte nummers in de eerste kolom naar de inventarisnummers, zoals die zijn opgenomen in de "*Inventaris van het archief der gemeente IJsselstein van de oudste tijden tot de invoering van het Fransche bestuur*" uit 1892 door dr R. Fruin Th.Azn.. De vetgedrukte nummers geven de huidige inventarisnummers aan.

Oud	Nieuw
368	14
369	12
370	22
371	34
372	26, 33, 35
373	36
374	30, 32
375	23
376	24
377	21
378	25, 38
379	27

Oud	Nieuw
380	37
381	37
383	53
384	64
385	10
388	09
389	75
390	76,77
391	74
392	41
649	78

BIJLAGE

OVERZICHT VAN AFSCHRIFTEN DOOR DRS M.H.M. DOESBURG

Drs M.H.M. Doesburg te IJsselstein heeft in de jaren '50 van de vorige eeuw het archief van het Ewouds Gasthuis kunnen bestuderen en daarbij van veel stukken transcripties of samenvattingen gemaakt. Veel van die stukken is niet meer in origineel aanwezig, een deel ervan nog wel in fotokopie. Ook de afschriften van Doesburg zijn niet in origineel bij het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard aanwezig; wel is de serie schriften (cahiers) volledig gefotokopieerd en achter het archief van het Ewouds Gasthuis geplaatst.

In onderstaand overzicht is aangegeven welke stukken in de cahiers zijn opgenomen met, indien in het archief een fotokopie van de stukken aanwezig is, het huidige inventarisnummer.

De rond 1960 vernietigde stukken betreffen, volgens de inventaris van mr J. Acquoy uit 1899: inventarissen (invnrs 2-7), stukken betreffende samenwerking met de Hervormde diaconie (invnrs 8-19), het Weeshuis te Buren (invnrs 20-22), rekeningen (invnr 23) en stukken betreffende beheer van bezittingen en financiën (invnrs 24-30)

Cahier	Invnr Acquoy	Thans	Transcriptie/extract
01	23	Vernietigd	Transcriptie (alleen 1568)
01	50	05	Transcriptie
01	51	06	Transcriptie
01	52	08	Transcriptie
01	53	11	Transcriptie
01	54	13	Transcriptie
01	55	19	Transcriptie
01	56	20	Transcriptie
01	57	28	Transcriptie
01a	57	31,39, 40	Transcriptie
01a	59	40	Extract
01a	60	15	Extract
01a	61	17	Transcriptie
01a	62	18	Extract
01a	63	16	Extract
01a	64	07	Transcriptie
01a	65	04	Transcriptie
01a	66	Kerkarchief Benschop	Transcriptie
01a	31	56, 57	Extract
01a	32	55	Extract
01a	33	61	Extract
01a	34	29, 42-52	Extract
01a	35	58-60	Extract
01a	36	70	Transcriptie
01a	37	72	Transcriptie
01a	38	66	Extract
01a	39	67	Extract
01a	40	71	Extract
01a	41	69	Extract
01a	42	68	Extract
01a	43	68	Transcriptie
01a	44	68	Transcriptie
01a	45	73	Transcriptie
01a	46	65	Transcriptie

Cahier	Invnr Acquoy	Thans	Transcriptie/extract
01a	48	62	Extract
01a	49	63	Extract
01a	58	Vernietigd	Extract
01a	01	01-02	Extract
01b	01	02 (tot 1756)	Extract
01b	01	Vernietigd	Extract (1756-1759)
01c	01	Vernietigd	Extract (1759-1772)
01d	01	Vernietigd	Extract (1772-1783)
02	23	Vernietigd	Extract (1583/1586)
03	23	Vernietigd	Extract (1586/1589)
04	23	Vernietigd	Extract (1589/1592)
05	23	Vernietigd	Extract (1592/1606)
06	23	Vernietigd	Extract (1606/1622)
07	23	Vernietigd	Extract (1622/1638)
08	23	Vernietigd	Extract (1638/1653, 1552)
09	23	Vernietigd	Extract (1552/1553, 1653-1658)
10	23	Vernietigd	Extract (1657/1673)
11	23	Vernietigd	Extract (1673/1694)
12	23	Vernietigd	Extract (1694/1712)
13	23	Vernietigd	Extract (1712/1736)
14	23	Vernietigd	Extract (1736/1750)
14	02	Vernietigd	Transcriptie
14	03	Vernietigd	Transcriptie
14	05	Vernietigd	Transcriptie en extract
14	06	Vernietigd	Transcriptie
14	07	Vernietigd	Extract
14	08	Vernietigd	Transcriptie
14	09	Vernietigd	Transcriptie
14	10	Vernietigd	Extract
14	13	Vernietigd	Transcriptie
15	23	Vernietigd	Extract (1751/1770)
16	14	Vernietigd	Transcriptie
16	15	Vernietigd	Transcriptie
16	16	Vernietigd	Transcriptie
16	17	Vernietigd	Transcriptie
16	18	Vernietigd	Transcriptie
16	19	Vernietigd	Extract
16	20	Vernietigd	Extract
16	21	Vernietigd	Extract
16	22	Vernietigd	Extract
16	23	Vernietigd	Extract (1770/1777)
16	27	Vernietigd	Transcriptie
16	28	Vernietigd	Transcriptie
16	29	Vernietigd	Transcriptie
16	30	Vernietigd	Extract
17	23	Vernietigd	Extract (1777/1787)
18	11	Vernietigd	Transcriptie
18	12	Vernietigd	Transcriptie